

Workshop projektu NAKI II, Brno, 17. 9. 2021

Hodnocení výsledků projektu a spuštění veřejné databáze historických cihel

VEŘEJNÁ DATABÁZE HISTORICKÝCH CIHEL

Ing. Ondřej Anton, Ph.D.

Přednáška je realizována v rámci projektu Projekt NAKI II DG18P02OVV068

„Komplexní diagnostika pálených zdících prvků historických objektů z pohledu stáří, původu a fyzikálně-mechanických vlastností v závislosti na vlhkosti, a jejich náhrada v historických objektech“

DATABÁZE V ČR I VE SVĚTĚ

Slovenská republika
laterarius.sk

LATERARIUS
SPOLOČNOSŤ PRE VÝSKUM HISTÓRIE TEHLIARSTVA

2% Z DANÍ

RADI BY SME VÁS UPOZORNILI NA MOŽNOSŤ PODPORIŤ VÝSKUM TEHLIARSTVA PRÍSPENÍM 2% (3%) Z VAŠICH DANÍ ZA ROK 2020.

Ako už možno viete, občianske združenie Laterarius má naplánovanú rozsiahlu činnosť. Jeden z hlavných projektov je Register tehliarskych značiek na Slovensku, ktorý sprístupňujeme na webe. Momentálne máme spracovaných 5100 značiek, čakajú nás ale ďalšie tisíce.

Usporiadávame stretnutia pre znalcov historických tehál a exkurzie pre členov spoločnosti. Finančné prostriedky, ktoré táto činnosť vyžaduje, ale nemáme zabezpečené. Jedna z možností je sponzorovať cez súkromné firmy (vo všeobecnosti ochota rozdávať peniaze s príchodom krízy značne poklesla), ďalej je tu Ministerstvo kultúry a jeho dotácie. Tretia možnosť je poukázanie 2% (3%) z daní. P

FILTER PRE VYHLADÁVANIE TEHLIARSKYCH ZNAČIEK

Identifikačné číslo: Písmená, alebo číslo: Symbol: Forma:

Dátumy a čísla: Orámovanie: Reliéf znakov: Región:

Datovanie:

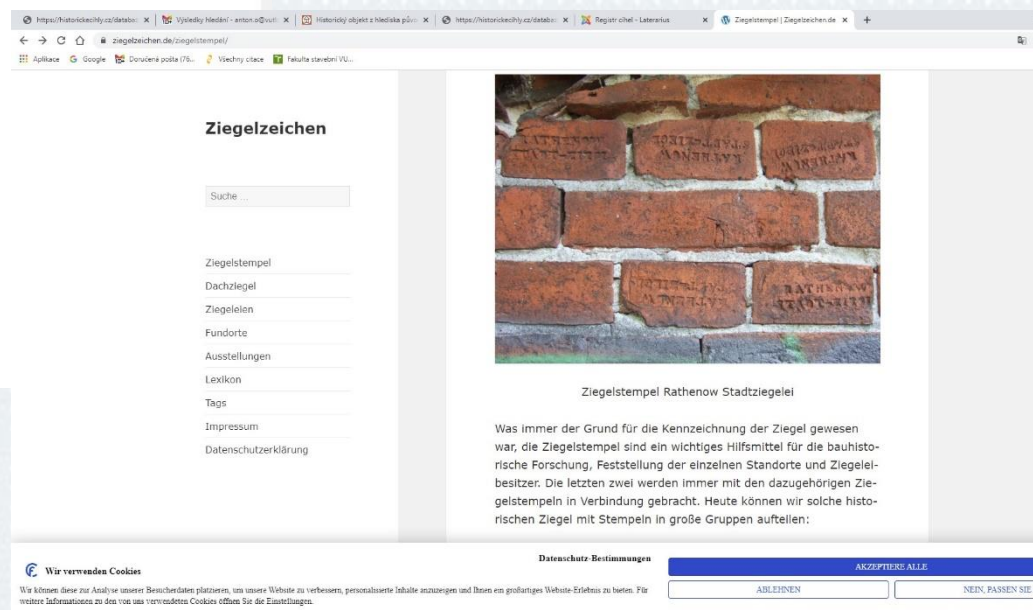
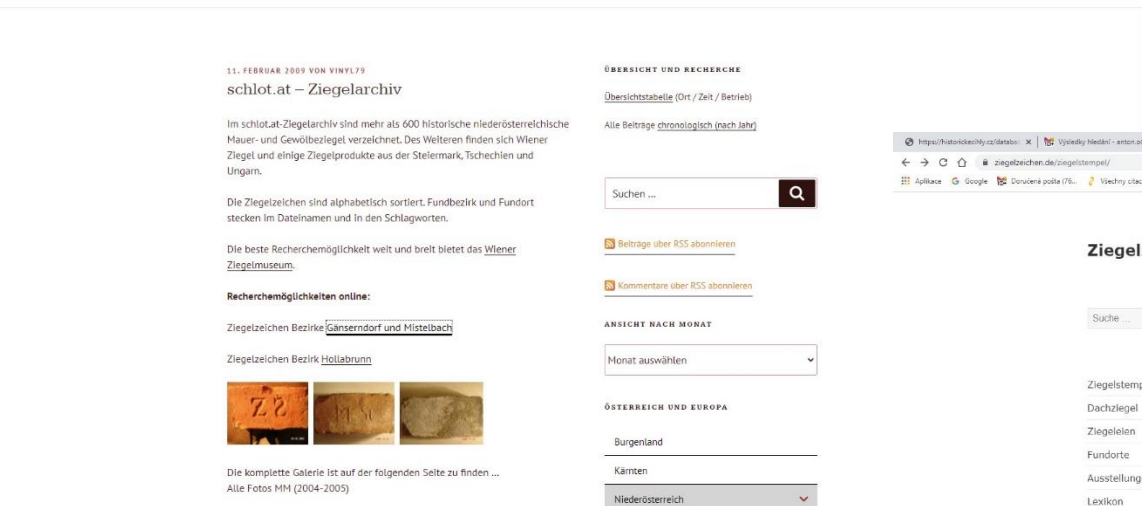
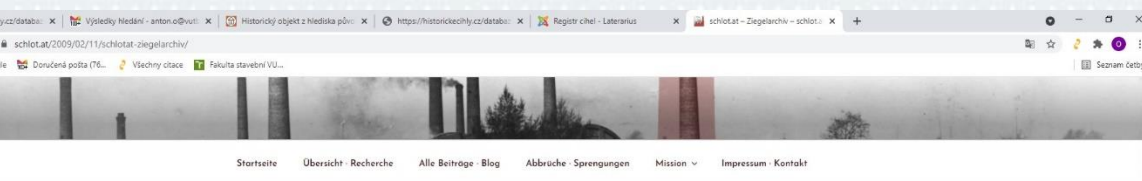
POČET NAJDENÝCH VÝSLEDKOV: 5100

VYTLAČIŤ DO PDF

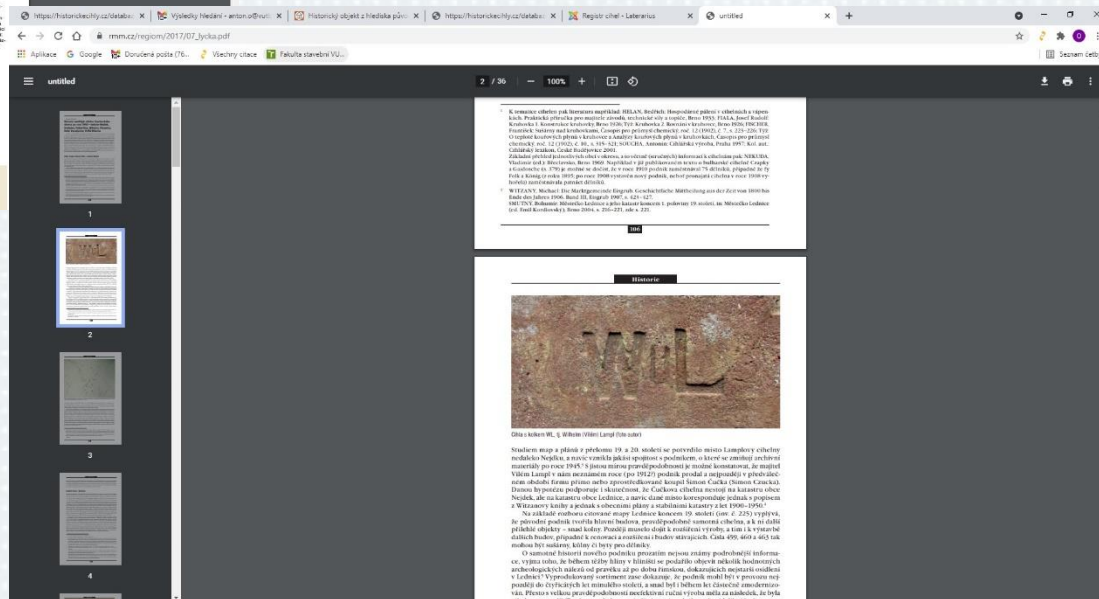
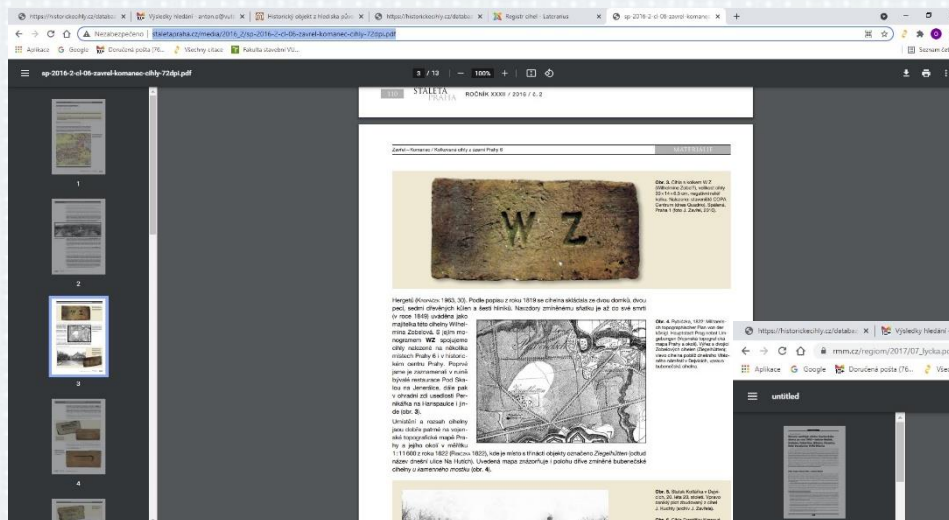
ČÍSLO	ZOBRAZENIE	POPIS	ROZMERY	LOKALITA	KOMENTÁR	ZBERKA
2527		-domček	32 x 14,5 x 7	Veľké Lovce, Mariánske nám., paulínsky kláštor (Nová Zámka)		Jozef Egriš
0017		-domček	24,5 x 17 x 5,5	Bratislava, podhradie		SNM - AM
3051		-dve srdcia a kríž	28,5 x 14,5 x 6,5	Štupava (Malacky)		Vladimír Dušanovský
0019		-dvajhráz	28 x 14 x 5,5	Žilina	Stýžovany vrb mesta Žilina, mestská tabuľka Žilina, 19. stor.	Jozef Štefek
3003		-dvajhráz	28 x 14 x 6	Žilina, Behrensová synagoga, južná časť objektu		KPÚ Žilina
4713		-dvajhráz	28,5 x 13,5 x 6,5	Piešťany		Peter Nagy

DATABÁZE V ČR I VE SVĚTĚ

Rakousko
Spolková republika Německo

DATABÁZE V ČR I VE SVĚTĚ

DATABÁZE V ČR I VE SVĚTĚ

Laterarius.cz

The screenshot shows the Laterarius.cz website interface. At the top, there's a navigation bar with links like Domů, Forum, Registr cihel, Registr střešní krytiny, Cihelny, Cihlářství, and Mapa stránek. Below the navigation bar is a search section with a text input field labeled 'Hledat', a dropdown menu for 'Kraj' (Country), and buttons for 'Již' and 'Reset'. Below the search section is a horizontal menu with letters A through Z. Below that is a section for sorting records, with 'Radit' and 'Název' selected. The main content area displays a table of records with columns: Název, Popis, Majitel sbírky, Lokalita, and Additional data. The table contains four rows of data, each with a small image of a brick or tile on the left.

Název	Popis	Majitel sbírky	Lokalita	Additional data
IT	negativní	Andělovi	Hrádek	IC 918
PTÁČEK	negativní	Jarda Zelenka	Praha - Klánovice	IC 1781
+ G G +	pozitivní, obrácené znaky	Andělovi	Novosedly	IC 2
+ JW +	negativní	Andělovi	Tasovice	IC 434

https://historicecihly.cz/databa: x Vysledky hledání - anton.o@vutl x Historický objekt z hlediska půvo x https://historicecihly.cz/databa: x Registr cihel - Laterarius x untitled x +

historicecihly.cz/databaze/bricks

Aplikace Google Doručená pošta (76... Všechny citace Fakulta stavební VU... Seznam čebý

Odhlásit

Databáze historických cihel

O PROJEKTU DATABÁZE CIHEL PARTNEŘI ADMINISTRACE KONTAKT

ID Písmena Číslo Kolek

☐ Všechna ☐ Všechna

Orámování Typ symbolu Datace Kraj

Libovolné Libovolný Libovolná Libovolný

ID	Obrázek	Popis	Rozměry (v mm)	Lokalita	Komentář	Sbírka
0001		WS4	298×147×69 mm	Brno, Horní Heršpice.	Číslice 4 je číslem formy (či pracovního stolu).	Ondřej Anton - Fakulta stavební VUT v Brně.

CÍL VZNIKU NOVÉ DATABÁZE

Prezentovaná databáze značených cihel bude obsahovat značené cihly, použité na území České republiky od počátku užívání cihel po 20. století. Tato databáze by měla umožnit prezentaci doposud zjištěných značených cihel jak ze sbírek institucí, tak soukromých sběratelů. Cílem je v budoucnu vytvoření co nejkomplexnějšího přehledu dosud objevených značení cihel, pokrývajících území celé České republiky, a současně v ideálním případě umožnit přiřazení jednotlivých značek konkrétní cihelně, jejímu majiteli, nájemci či provozovateli.

Doplňkem budou odkazy na odborné články s tematikou historie i cihel, cihelen a cihlářství.

Pozornost bude věnována i současným výrobcům plných pálených cihel pro náhradu v historických objektech.

Vyhledávání v databázi

Filtr vyhledávání

- **ID** (identifikační číslo) – každé cihle je při zadání do databáze přiřazeno pořadové číslo. Pokud ho hledající zná, je možno ho přímo zadat.
- **Písmena** – lze zadat jedno, či více písmen, systém pak najde všechny položky v databázi, v nichž se vyskytuje alespoň jedno z vybraných písmen. Při zakliknutí pole „všechna“ systém vybere položky, v nichž se vyskytují všechna zvolená písmena.
- **Čísla** - lze zadat jedno, či více čísel, systém pak najde všechny položky v databázi, v nichž se vyskytuje alespoň jedno z vybraných čísel. Při zakliknutí pole „všechna“ systém vybere položky, v nichž se vyskytují všechna zvolená čísla.

Vyhledávání v databázi

- **Kolek** – lze vybrat z variant libovolný, negativní (myšleno zahloubený), pozitivní (myšleno vystouplý) a kombinovaný (je-li značka kombinací vystouplého a zahloubeného reliéfu).
- **Orámování** – tzv. kartuše, neboli rámeček, v němž je umístěna značka, lze zvolit z variant: libovolné, bez orámování, oválné či kruhové, čtvercové či obdélníkové, štítové, jinak tvarované (jinak tvarované zahrnuje atypické tvary, včetně poměrně častého čtverce či obdélníku se skosenými rohy a prolamovanými stranami).
- **Typ symbolu** – v případě výskytu symbolu (mimo písmen, číslic a kartuší) lze vybrat z nabízených symbolů, či zvolit variantu libovolný, žádný, jiný.

Vyhledávání v databázi

- **Datace** – lze zvolit variantu historického období z položek libovolná, do 17. stol., 17. – 18. stol., 18. – 19. stol., 19. – 20. stol. a 20. stol.
- **Kraj** – je možné zvolit jeden z krajů České republiky.

Po zadání vybraných kritérií - „Filtrovat“, pro zrušení kritérií - „Zrušit filtry“.

Po zvolení výběrových kritérií se nalezené položky z databáze zobrazí v podobě tabulky, na jejímž počátku je miniatura perokresby dané cihly, a následně základní údaje. Po zakliknutí symbolu lupy nalevo v řádku každé cihly se zobrazí stránka, věnovaná dané cihle s fotografií a kompletními údaji, vhodná i pro tisk.

historickecihly.cz/database/bricks?pg=1&id=&letters=acz&numbers=&stamp_type=&framing=&symbol_type=&time_period=&location_region=&submit=submit

Aplikace Google Doručená pošta (76...) Všechny citace Fakulta stavební VU...

Seznam četyb

O PROJEKTU DATABÁZE CIHEL PARTNEŘI ADMINISTRACE KONTAKT

ID Písmena Číslo Kolek
 acz Libovolný

Orámování Typ symbolu Datace Kraj
 Libovolné Libovolný Libovolná Libovolný

ID	Obrázek	Popis	Rozměry (v mm)	Lokalita	Komentář	Sbírka
0004		Cz	307×154×72	Brno	Odebráno z konstrukce bývalého chlapeckého sirotčince (dnes Filosofická fakulta MUNI), datované 1872.	Ondřej Anton - Fakulta stavební VUT v Brně,
0005		A&C18	294×149×62	Brno	Odebráno z konstrukce bývalého chlapeckého sirotčince (dnes Filosofická fakulta MUNI), datované 1905. Číslice 18 značí číslo formy či pracovního stolu.	Ondřej Anton - Fakulta stavební VUT v Brně,
0006		A&C24	281×130×65	Brno	Odebráno z budovy v areálu bývalé Vlíněny v Brně, patrně 20. léta 20. století.	Ondřej Anton - Fakulta stavební VUT v Brně,

0004		Cz	307×154×72	Brno	Odebráno z konstrukce bývalého chlapeckého sirotčince (dnes Filosofická fakulta MUNI), datované 1872.	Ondřej Anton - Fakulta stavební VUT v Brně,	
0005		A&Cz18	294×149×62	Brno	Odebráno z konstrukce bývalého chlapeckého sirotčince (dnes Filosofická fakulta MUNI), datované 1905. Číslice 18 značí číslo formy či pracovního stolu.	Ondřej Anton - Fakulta stavební VUT v Brně,	
0006		A&C24	281×130×65	Brno	Odebráno z budovy v areálu bývalé Vlněny v Brně, patrně 20. léta 20. století.	Ondřej Anton - Fakulta stavební VUT v Brně,	

ID	0005
----	------

Značeno	A&Cz18
Typ značky	Negativní kolek Bez rámování
Rozměry	294×149×62
Datace	19.–20. století
Výrobce	Adam und Czerwinka, Brno.
Lokalita	Brno jihočeský kraj
Původ	Odebrána ze stavby
Sbírka	Ondřej Anton - Fakulta stavební VUT v Brně.
Poznámka	Odebráno z konstrukce bývalého chlapeckého sirotčince (dnes Filozofická fakulta MUNI), datované 1905. Číslice 18 značí číslo formy či pracovního stolu.

Přidávání položek do databáze

Databáze je otevřená

Pro příspěvek do databáze historických cihel je třeba mít možnost přihlášení.

Žádosti se zasílají na mailovou adresu administrátora, následně je udělen přístup. V databázi bude současně dostupný seznam přispěvatelů (v případě zájmu s články o nich).

Po přihlášení pod svým jménem a heslem se otevře verze databáze pro přispěvatele. Po zakliknutí položky „přidat cihlu“ dojde k otevření formuláře pro přidání další položky do databáze.

The screenshot shows a web browser window displaying the administration interface of the NAKI II project database. The interface has a top navigation bar with tabs: O PROJEKTU, DATABÁZE CIHEL, PARTNEŘI, ADMINISTRACE, and KONTAKT. The 'ADMINISTRACE' tab is active. Below the navigation bar, there is a sub-header with links: Seznam cihel, Přidat cihlu, Čekající na schválení, Změnit heslo, and Odhlásit. The main form is titled 'Přidání nové cihly' and contains several input fields and checkboxes. The form is organized into sections: 'Přidání nové cihly' (Name and number, Type of symbol, Symbol, Color, Shape), 'Rozměry' (Without card, Oval or rectangular, Rectangular or oblong, Square, Other, Dimensions in mm), 'Datace' (Date), 'Výroba' (Production), 'Lokalita' (Location), 'Kraj' (Region), 'Původ' (Origin), 'Sběrka' (Collection), 'Poznámka' (Note), 'Obrázek - náčrt' (Image - sketch), and 'Obrázek - fotografie' (Image - photograph). At the bottom of the form is a button 'Uložit změny'.

Přidávání položek do databáze

Písmena a čísla – uvést ideálně všechna písmena a čísla, která se na cihle vyskytují.

Typ symbolu – vybrat z nabízených kategorií, či zvolit z položek **žádný** či **jiný**.

Symbol – vhodně nazvat symbol, pokud se vyskytuje (do této kategorie nepatří čísla, písmena a kartuše).

Kolek – zvolit z variant **negativní** (zahlobený), **pozitivní** (vystouplý a kombinovaný (v případě kombinace obou předchozích)).

Rámování – zde je třeba vybrat z nabízených variant tvaru kartuší. V případě např. když jde o kartuši, která nesplňuje podmínky pro přesný geometrický obrazec (čtverec se skosenými rohy a podobně) zvolit variantu **jinak tvarovaná**. Lze současně zvolit více variant.

Přidávání položek do databáze

Rozměry – uvést rozměry v mm, ve tvaru 000 x 000 x 00.

Datace – zvolit jedno z nabízených období. Pokud je znám přesný rok (díky stáří stavby), tento přesný údaj se uvádí až v položce „**poznámka**“.

Výrobce – uvést, pokud je opravdu jednoznačný, je ji pochybnost, či například může jít o jednoho z více výrobců, tuto skutečnost uvést.

Lokalita – místo nálezu (město).

Kraj – kraj ČR v němž leží místo nálezu.

Původ – zvolit z nabízených variant odebrána ze stavby či nalezena volně. Do druhé kategorie spadají i případy odběru ze skládek a podobně.

Přidávání položek do databáze

Sbírka – zde uvést majitele cihly v případě soukromé sbírky, či instituci a odpovědného pracovníka.

Poznámka – zde je prostor pro vypsání podrobností o konkrétní stavbě, ze které bylo odebráno, o přesné dataci, a další údaje o cihle, kolku, či výrobci.

Obrázek – nákres – vybrat soubor s perokresbou, pokud není k dispozici, bude následně vytvořen administrátorem.

Obrázek – fotografie – vybrat soubor s fotografií, fotografie ideálně na bílém pozadí, velikost souboru ideálně do 2 MB (není podmínkou).

Perspektivní přispěvatelé

- Instituce zabývající se danou problematikou, případně disponující přímo sbírkovými předměty (muzea, akademické instituce)
- Soukromí i profesní lokální badatelé a sběratelé

V současnosti jsou pro databázi zpracovávány sbírky VUT v Brně a jejich přispěvatelů, Depozit Centra stavitelského dědictví NTM Plasy, depozit Technického Muzea v Brně a sbírky jeho spolupracovníků, depozit VŠB Technické univerzity Ostrava a dalších.

Děkuji za pozornost